

ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ

ຈຸດປະສົງ

ກໍຣະນີສຶກສາຄັ້ງນີ້ຈະສຶກສາລະອຽດກ່ຽວກັບການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສຳຫຼັບໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ (South Mang Thit) ອັນເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ທີ່ດຳເນີນການຢູ່ໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ. ໂດຍສະເພາະ ການສຶກສາຈະໄດ້ເນັ້ນໜັກໃສ່ ຄວາມເໝາະສົມຂອງວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ ເພື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງຜົນປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການພັດທະນາຂະໜາດໃຫຍ່ນີ້ ແລະທັງເປັນການຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ບັນດາຜົນກະທົບອັນບໍ່ເປັນສິ່ງປາດຖະນາໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ (ເຊັ່ນ: ການສ້າງແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນທີ່ເໝາະສົມແລະມີຄວາມຍຸຕິທຳ).

ຫົວຂໍ້ຂອງການເຝິກອົບຮົມ ETP:

- ▶ ຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (EIA)
- ▶ EIA ແບບເຕັມສ່ວນ
- ▶ ສິ່ງທ້າທາຍຕໍ່ການນຳໃຊ້ EIA ໃນອ່າງນ້ຳຂອງ
- ▶ ການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ (SIA)
- ▶ ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ
- ▶ ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ
- ▶ ການຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ
- ▶ ການປະເມີນຜົນກະທົບແບບສະສົມ (CEA)
- ▶ ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍຸດທະສາດ (SEA)

ປະເດັນ

ປະເດັນລະອຽດທີ່ເນັ້ນໃຫ້ເຫັນໃນກໍຣະນີສຶກສານີ້ແມ່ນ:

1. ການຂະຫຍາຍຂອບເຂດຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ກວມເອົາການສຶກສາບັນຫາດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເພີ່ມເຕີມໃສ່ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ
2. ບົດບາດຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນດ້ານການໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບຜົນຮັບທີ່ຄາດໝາຍຂອງໂຄງການ ແລະໃຫ້ທິດນຳແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໃຫ້ສາມາດບັນລຸຜົນຕາມຄາດໝາຍ ແລະສາມາດຫຼຸດຜ່ອນການສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້
3. ການເລືອກເຟັ້ນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ການເຄື່ອນຍ້າຍປະຊາຊົນແບບເໝາະສົມແລະມີປະສິດທິຜົນ.

ວັດຖຸປະສົງຂອງການຮຽນຮູ້

ພາຍຫຼັງສຳເລັດການສຶກສາຕາມກໍຣະນີໃນຄັ້ງນີ້ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຝິກອົບຮົມຈະສາມາດ:

- ລະບຸບັນດາກິດຈະກຳຫຼັກທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃນພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ (South Mang Thit) ແລະ ບັນດາຂໍ້ຫຍຸ້ງຍຸ້ງທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ທີ່ເປັນສິ່ງກົດຂວາງຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ
- ບອກລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບອົງປະກອບຂອງໂຄງການ ແລະບັນດາຜົນປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບ
- ກຳນົດອົງປະກອບສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຄ່າ (VEC) ແລະ ປະເດັນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຮ້າຍແຮງ (SEI)
- ກຳນົດຈຸດອ່ອນຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນຕົ້ນ (IEE), ການກຳນົດຂອບເຂດ ແລະພາລະບົດບາດຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ໄດ້ດຳເນີນໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ (South Mang Thit)

- ສົນທະນາກ່ຽວກັບຄວາມເໝາະສົມ ແລະປະສິດທິຜົນຂອງມາດຕະການບັນເທົາທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຊ້ໃນການດຳເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
- ກຳນົດຂໍ້ຈຳກັດໃນການດຳເນີນການວິເຄາະຕົ້ນທຶນ-ກຳໄລ (Cost-benefits analysis) ທີ່ໄດ້ດຳເນີນໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍ
- ບອກລາຍການບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງໃນການດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສະເໜີບັນຫາເພີ່ມເຕີມຕາມທີ່ເຫັນວ່າສົມຄວນ
- ບອກລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກການທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນການສຶກສາບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ
- ສົນທະນາກ່ຽວກັບມາດຕະການບັນເທົາ ແລະ ທິດແທນທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອເປັນການຂານຕອບຕໍ່ຜົນກະທົບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ
- ອະທິບາຍ ແລະ ວິຈານ ແຜນການເຄື່ອນຍ້າຍປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ສະເໜີ.

ສັງລວມໂຄງການໂດຍຫຍໍ້

ບົດແນະນຳແລະຄວາມເປັນມາ

ໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ ເປັນໜຶ່ງໃນ 5 ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ສະເໜີ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ. ໂຄງການທີ່ເວົ້າເຖິງນີ້ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນແມ່ບົດໄລຍະທີ 1 ໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ອັນແນໃສ່ຊຸກຍູ້ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາລະດັບຊາດຂອງຫວຽດນາມ, ໂດຍສະເພາະ ການຂະຫຍາຍຕົວລະດັບເຂດແຄ້ວນ ໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມ. ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການດັ່ງກ່າວມີດັ່ງນີ້: (1) ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາຕາມຂະແໜງການຂັ້ນຕົ້ນ ດ້ວຍການເສີມຂະຫຍາຍການຜະລິດກະສິກຳ; (2) ຍົກລະດັບລາຍຮັບໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ; ແລະ (3) ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຍາກຈົນໃນເຂດໂຄງການດ້ວຍການປັບປຸງເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດ ຂອງປະຊາຊົນ. ໂຄງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບປະສົມປະສານນີ້ ໄດ້ລວມເອົາການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງທາງດ້ານຊົນລະປະທານ, ການຄວບຄຸມນ້ຳຖ້ວມໂດຍການລະບາຍ (Drainage Flood Control), ການຄວບຄຸມການບຽດຍືດຂອງນ້ຳເຄັມ (saline water intrusion control), ການຈໍລະຈອນທາງນ້ຳ ແລະການສະໜອງນ້ຳກິນນ້ຳໃຊ້.

ໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ ກວມເອົາເນື້ອທີ່ ຂອງເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ປະມານ 225.680 ຮຕ, ອັນກວມເອົາເນື້ອທີ່ເກືອບທັງໝົດຂອງແຂວງ ຈາວິງ (Tra Vinh) ແລະ ສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຂວງ ວິງລອງ (Vinh Long). ສອງແຂວງດັ່ງກ່າວນີ້ ນອນຢູ່ໃນຈຳນວນແຂວງທີ່ທຸກຍາກກວ່າໝູ່ໃນຫວຽດນາມ ທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່ຫົວຄົນ ແລະເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ຕົກຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າລະດັບສະເລ່ຍຂອງປະເທດ. ວຽກງານກໍ່ສ້າງທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການລວມມີ ການສ້າງຂົວ 7 ແຫ່ງ, ປະຕູກັນນ້ຳ 100 ແຫ່ງ, ຄູກັນນ້ຳ 55 ກມ ແລະ ປັບປຸງ ຫຼື ລ່ວງຄອງລະດັບໜຶ່ງແລະ ລະດັບສອງໄດ້ 1586 ກມ.

ສ່ວນລາຍການກໍ່ສ້າງລະອຽດແລະຜົນປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າຈະໄກ້ຮັບຈາກໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ ມີດັ່ງນີ້:

ການພັດທະນາຄອງນ້ຳແລະຊົນລະປະທານ- ການຂະຫຍາຍແລະປັບປຸງລະບົບຊົນລະປະທານ ແລະລະບົບລະບາຍນ້ຳ ອາດຈະສາມາດປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ທີ່ສາມາດສະໜອງຕໍ່ການຜະລິດກະເສດສຸມ ແລະການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ. ຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວນີ້ສາມາດຍາດມາໄດ້ ດ້ວຍການປັບປຸງປະສິດທິພາບຂອງຄອງລະບາຍນ້ຳ ເພື່ອລຳລຽງນ້ຳມາຈາກ ແມ່ນ້ຳ ບາສັກ (Bassac) ແລະແມ່ນ້ຳຂອງ, ການປັບປຸງແລະຂຸດຮ່ອງ

ລະບາຍນໍ້າລະດັບສອງ, ກໍ່ສ້າງປະຕູນໍ້າ ແລະ ທໍ່ນໍ້າ ຈາກຄອງນໍ້າລະດັບສອງ ຫາ ລະດັບສາມ ແລະສ້າງລະບົບການກະຈາຍນໍ້າໃນຟາມ.

ການຄວບຄຸມນໍ້າຖ້ວມ- ເພີ່ມການປ້ອງກັນນໍ້າຖ້ວມດ້ວຍການກໍ່ສ້າງຄູກັນນໍ້າ, ບັບປຸງເງື່ອນໄຂຂອງການເກັບກັກນໍ້າ ແລະ ສະມັດຕະພາບຂອງການລະບາຍດ້ວຍ ປະຕູນໍ້າ ແລະ ຄູນໍ້າ.

ການຄວບຄຸມການບຽດຍຶດຂອງນໍ້າເຄັມ- ການກໍ່ສ້າງໂຄງສ້າງປະຕູນໍ້າ, ການຕັ້ງແມ່ນໍ້າ ແລະການສ້າງຄູກັນນໍ້າ ເປັນມາດຕາການ ຄວບຄຸມ ແລະຫຼຸດຜ່ອນການແຊກຊຶມຂອງນໍ້າເຄັມ, ປ້ອງກັນການສູນເສັງດິນ ແລະຍັງເປັນການຮັກສາປະລິມານນໍ້າບໍລິສຸດ ພ້ອມທັງເປັນການປັບປຸງການກວດກາຕິດຕາມການບຽດຍຶດຂອງນໍ້າເຄັມອີກດ້ວຍ.

ການສະໜອງນໍ້າໃນເຂດຊົນນະບົດ- ສະໜອງນໍ້າບໍລິສຸດສໍາຫຼັບເປັນນໍ້າດື່ມ ແລະນໍ້າໃຊ້ພາຍໃນຄົວເຮືອນ ທີ່ຢູ່ກັນແບບກະແຈກກະຈາຍຕາມເຂດຊົນນະບົດທ່າງໂກສອກຫຼີກ ໃນເຂດຂອງໂຄງການ ດ້ວຍລະບົບການສະໜອງນໍ້າຈາກລະບົບສູນກາງຂະໜາດນ້ອຍ (Small central systems), ຊຶ່ງແຕ່ລະຈຸດສາມາດສະໜອງນໍ້າໃຫ້ 50-100 ຄອບຄົວ.

ການຂົນສົ່ງໃນເຂດຊົນນະບົດ- ບັບປຸງລະບົບເສັ້ນທາງແລະ ຂົວທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຕາໜ່າງຄອງລະບາຍນໍ້າ ແລະສ້າງລະບົບສົ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກສໍາຫຼັບການຂົນສົ່ງທາງນໍ້າ.

ການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນ ແລະການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊາວກະສິກອນ- ສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ເພື່ອຮັບຜິດຊອບລະບົບການດໍາເນີນງານແລະບົວລະບັດຮັກສາ, ການເກັບຄ່ານໍ້າໃຊ້ນໍ້າ ແລະຊ່ວຍເຫຼືອຊາວກະສິກອນໃນການພັດທະນາໃນຂັ້ນສຸດທ້າຍ. ຊາວກະສິກອນຈະເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງດູດນໍ້າ ແລະວຽກໃນຟາມ, ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງລະບົບໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ນອກນັ້ນ ຍັງຈະໄດ້ຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ປະຊາຊົນ ເພື່ອບັບປຸງລະບົບການດໍາເນີນງານແລະການຄຸ້ມຄອງ.

ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໂຄງການ

ການສຶກສາໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ ໄດ້ລວມເອົາການກຽມການ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະກຽມແຜນການເຄື່ອນຍ້າຍປະຊາຊົນ. ວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ດໍາເນີນການໂດຍ ບໍລິສັດວິສະວະກອນແລະອອກແບບສາກົນ ໂດຍປະຕິບັດຕາມຕາມຂໍ້ແນະນໍາຂອງທະນາຄານໂລກກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຫຼັກທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມກ່ຽວພັນກັບການລະບາຍນໍ້າ, ຊົນລະປະທານແລະໂຄງການພັດທະນາກະສິກໍາ ແລະ ຂໍ້ແນະນໍາການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສໍາຫຼັບໂຄງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະພັດທະນາຊົນນະບົດຂອງຫວຽດນາມ.

- ບັນດາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຈາກໂຄງການ ຫຼັງຈາກສໍາເລັດການສຶກສາ ອາດມີດັ່ງນີ້:
- ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງສານປົນເປື້ອນ ທີ່ປົນເຈືອໃນນໍ້າທີ່ມີຕໍ່ນໍ້າໜ້າດິນ ແລະນໍ້າໄຕ້ດິນທີ່ຕົ້ນເຂີນ ອັນເນື່ອງມາສາມປາບສັດຕູພືດແລະທາດອາຫານຈາກປູຍເຄມີ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະເສດສຸມ
 - ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດທີ່ຕິດພັນກັບການນໍາໃຊ້ສານປາບສັດຕູພືດ ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 30%
 - ຜົນກະທົບອາດມີຕໍ່ອົງປະກອບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ (ທັງທໍາມະຊາດແລະສັງຄົມ) ທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນແລະນອກພື້ນທີ່ໂຄງການ ອັນເນື່ອງມາຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະປຸຍວິທະຍາສາດ

Á°--1¼--"ö1-"É¼"- ½-§¼-§ö-

ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ ສັດປົກແລະສັດນ້ຳ ແລະ ບັນດາຊີວະນາໆພັນທີ່ໄປ ທັງຢູ່ພາຍໃນແລະນອກເຂດໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ໄດ້ພິຈາລະນາວ່າ ຍັງນອນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້ ເພາະວ່າບັນດາຊີວະນາໆພັນໃນພື້ນທີ່ນີ້ ຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ຊຸດໂຊມຢູ່ແລ້ວ. ແຕ່ເນື່ອງຈາກວ່າໂຄງການຍ່ອຍນີ້ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ໃນເຂດທີ່ມີປະຊາຊົນອາໄສຢູ່ຢ່າງໜາແໜ້ນ, ດັ່ງນັ້ນ ປະຊາຊົນຈຳນວນນຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະຖືກບັງຄັບໃຫ້ຍົກຍ້າຍອອກຈາກພື້ນທີ່. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສາມາດກຳນົດໄດ້ ຂະໜາດຂອງຜົນກະທົບທີ່ມີຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະຄວາມຈຳເປັນຂອງການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນອອກຈາກເນື້ອທີ່, ໄດ້ທຳການສຳຫຼວດຄອບຄົວປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງປະຕູນ້ຳ, ຂົວ, ແລະຝາຍັກນ້ຳ, ການຂຸດເຈາະ ແລະການຂະຫຍາຍຄອງນ້ຳລະດັບນຶ່ງ ແລະລະດັບສອງ ໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້. ການສຳຫຼວດໄດ້ແຍກໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງ ປະເພດຂອງຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຊາວກະສິກອນສູນເສັງດິນປູກຝັງນ້ອຍກວ່າ 20% ຂອງຈຳນວນເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດທີ່ມີ
- ຊາວກະສິກອນສູນເສັງດິນປູກຝັງຫຼາຍກວ່າ 20% ຂອງຈຳນວນເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດທີ່ມີ
- ຊາວກະສິກອນສູນເສັງດິນປູກສ້າງສ່ວນໜຶ່ງ
- ຊາວກະສິກອນທີ່ຈະສູນເສັງເຮືອນສ່ວນໜຶ່ງ
- ກິດຈະການທຸລະກິດທີ່ຖືກຍຶດຫຼືເວນຄືນ ທີ່ດິນສ່ວນໜຶ່ງ
- ກິດຈະກຳທຸລະກິດ ທີ່ໂຄງສ້າງສ່ວນນຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງປະຕູນ້ຳ ຫຼືສ້າງທາງ (ລວມທັງການກໍ່ສ້າງຄູກັນນ້ຳ) ແຕ່ສາມາດຈັດສັນແລະສືບຕໍ່ທຸລະກິດໃນເນື້ອທີ່ເດີມໄດ້
- ກິດຈະກຳທຸລະກິດທີ່ໂຄງສ້າງທັງໝົດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍໄປຕັ້ງໃນທີ່ອື່ນໂດຍຖາວອນ
- ຄອບຄົວທີ່ບໍ່ມີດິນທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມຄູກັນນ້ຳທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍອອກໂດຍຖາວອນ

ການສຳຫຼວດຍັງໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບວຽກເຮັດງານທຳ ແລະລາຍຮັບຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ດ້ານກິດໝາຍກ່ຽວກັບການຖືຄອງທີ່ດິນແລະເຮືອນ, ຄວາມປະສົງຂອງເຂົາເຈົ້າກ່ຽວຂ້ອງກັບການຍົກຍ້າຍ, ຈຳນວນອາສາສະມັກ ແລະຄອບຄົວສາສາສະມັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ລວມທັງ ຂໍ້ມູນເສດຖະກິດ-ສັງຄົມອື່ນໆ ຂອງຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.

ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໄດ້ສ້າງເປັນແຜນການດຳເນີນງານການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນສຳຫຼັບເຂດໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງທັງ ລັດຖະບານວຽດນາມ ແລະທະນາຄານໂລກ. ແຜນການດັ່ງກ່າວໄດ້ຄິດໄລ່ແລະປະເມີນມູນຄ່າທົດແທນແລະພື້ນຟູ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ສຳຫຼັບຊຸກຍູ້ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນການສຳຫຼວດ.

ເນື່ອງຈາກວ່າຄິດວ່າ ການວິພາກເສດຖະກິດແບບລະອຽດກວມລວມ ສຳຫຼັບທົ່ວເຂດໂຄງການຍ່ອຍ ເປັນເລື່ອງທີ່ເຮັດໄດ້ຍາກ, ດັ່ງນັ້ນ ການວິເຄາະຕີ່ທິນ-ກຳໄລ ຈຶ່ງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳຫຼັບແຕ່ບາງກິດຈະກຳຂອງໂຄງການແບບແຍກກັນ ເທົ່ານັ້ນ. ຕົວຢ່າງ, ການວິເຄາະຕີ່ທິນ-ກຳໄລ ໄດ້ດຳເນີນສຳຫຼັບແຕ່ການກໍ່ສ້າງຄູກັນນ້ຳໄກຍຸມ (Cai Nhum Embankment) ແລະ ການກໍ່ສ້າງອື່ນໆທີ່ຄ້າຍຄຽງກັນ ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນພຽງສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໃຕ້ ເທົ່ານັ້ນ. ໃນເວລາດຳເນີນການ ວິເຄາະເສດຖະກິດຢູ່ນັ້ນ, ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງ ທຸກໆມູນຄ່າ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງການກໍ່ສ້າງ, ພ້ອມທັງໄດ້ຄິດໄລ່ ອັດຕາການຕອບແທນພາຍໃນ (Internal Rate of Return) ແລະ ມູນຄ່າສຸດທິໃນປະຈຸບັນ (Net Present Value) ອີກດ້ວຍ.

ວິທີການລົງຢ້ຽມຢາມພາກສະໜາມ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມຈະໄດ້ໄປຢ້ຽມຢາມ ເມືອງ ໄກຍຸມ (Cai Nhum), ແຂວງ ວິງລອງ (Vinh Long) ເປັນເວລາ 2 ວັນ ເພື່ອຮຽນຮູ້ເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບກິດຈະກຳສະເພາະ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍ ມັງທິດໄຕ້ (South Mang Thit). ນອກນັ້ນ, ຍັງຈະມີຜູ້ຊ່ຽວຊານ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ຮອບຮູ້ກ່ຽວກັບດ້ານຕ່າງໆຂອງໂຄງການເປັນຜູ້ນຳພາ. ໃນຂະນະຢ້ຽມຢາມໂຄງການນັ້ນ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຝິກອົບຮົມຈະມີໂອກາດໄດ້ສັງເກດ ວຽກງານວິສະວະກຳ, ທົບທວນເອກະສານ, ແລະສຳພາດຕົວແທນຂອງຊາວບ້ານໃນທ້ອງຖິ່ນ. ໃນໄລຍະການລົງຢ້ຽມຢາມພາກສະໜາມນີ້, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມຈະຖືກແບ່ງອອກເປັນ 2 ຈຸ ເຊິ່ງແຕ່ລະຈຸໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ສຳເລັດໜ້າທີ່ຂອງໃຜມັນ ຕາມທີ່ສັງລວມໄວ້ໃນຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ວິຊາ	ຈຸດສຸມ
ສິ່ງແວດລ້ອມ	<ul style="list-style-type: none"> - ພັນລະນາກ່ຽວກັບລັກສະນະຂອງສຸຂະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນມີໂຄງການ - ໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍມີອົງປະກອບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສຳຄັນໃດແດ່? - ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດປະເພດໃດທີ່ກຳລັງມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການທຳລາຍ? ມີປະເພດໃດບໍ່ທີ່ສູນພັນໄປແລ້ວ? - ມີຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມອັນໃດແດ່ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນເວລາການເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍ? - ທ່ານ ເຫັນດີນຳຂໍ້ສະຫຼຸບຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນບໍ່?
ເສຖະກິດ-ສັງຄົມ	<ul style="list-style-type: none"> - ໃຫ້ພັນລະນາກ່ຽວກັບລັກສະນະຂອງສຸຂະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນມີໂຄງການ - ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການແນວໃດ? - ຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກແບ່ງປັນໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຢ່າງສະເໝີພາບ ທົ່ວເຖິງບໍ່? - ໄດ້ມີການກຳນົດການທົດແທນຄືນຄືແນວໃດ? - ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນດີໃຈຕໍ່ການທົດແທນຄືນທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບບໍ່?
ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປ້ອງກັນ	<ul style="list-style-type: none"> - ໃຫ້ຕຳນິມາດຕະການປ້ອງກັນແລະການກວດກາຕິດຕາມທີ່ແນະນຳ - ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ແນະນຳມີຄວາມສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມໄດ້ທັງໝົດບໍ່? - ບັນຫາທີ່ເປັນໜ້າວິຕົກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໄດ້ທັງໝົດບໍ່? - ມາດຕະການປ້ອງກັນທັງໝົດທີ່ແນະນຳ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທັງໝົດບໍ່? - ມາດຕະການດັ່ງກ່າວມີຜົນສຳເຫຼັດໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບທີ່ຄາດໄວ້ໄດ້ພຽງໃດ? - ແຜນງານສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບໍ່? - ມີຜົນອອກແນວໃດ? ແລະໃຫ້ບົດຮຽນແກ່ພວກເຮົາແນວໃດແດ່?
ການຕັດສິນບັນຫາ	<ul style="list-style-type: none"> - ກວດຄືນກ່ຽວກັບເຫດຜົນສຳຫຼັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ - ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການຍ່ອຍມີຫຍັງແດ່? - ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ຫຼືບໍ່? - ໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ພິຈາລະນາທາງອອກຢ່າງອື່ນເພື່ອປ່ຽນແທນກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ຫຼືບໍ່? - ຜົນອອກຂອງການວິພາກ ມູນຄ່າ-ຜົນປະໂຫຍດມີຫຍັງແດ່? ແລະຈະຖືກນຳໃຊ້ແນວໃດ?

	- ຜົນຂອງການດຳເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຕັດສິນບັນຫາຄືແນວໃດ?
--	---

ພາຍຫຼັງສຳເລັດການຢັ້ງຊືມພື້ນທີ່ໂຄງການ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແຕ່ລະຈຸ ຈະໄດ້ສະເໜີຜົນການສຶກສາຂອງຕົນຕໍ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຝິກອົບຮົມໃນຫ້ອງຮຽນ ໂດຍເນັ້ນໜັກໃສ່ບົດຮຽນຂອງຕົນ ທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຈາກຕົວຈິງ ທີ່ເປັນອັນເສີມສ້າງເຮັດໃຫ້ ທິດສະດີກ່ຽວກັບ ການສຶກສາຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ທີ່ໄດ້ຖ່າຍທອດໃຫ້ ໃນຫ້ອງຮຽນ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນຕື່ມ.

ບົດຮຽນທີ່ສາມາດນຳໄປໝູນໃຊ້

ບັນດາບົດຮຽນທີ່ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບັນເຝິກອົບຮົມ ຄາດວ່າຈະເກັບກຳໄດ້ ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດກໍລະນີສຶກສາ ແລະການຢັ້ງຊືມພື້ນທີ່ໂຄງການ ອາດຈະລວມມີ:

1. ຂໍ້ຈຳກັດໃນຕົວຂອງການວິເຄາະຕົ້ນທຶນ-ກຳໄລໃນການປະເມີນມູນຄ່າທາງອ້ອມຂອງໂຄງການ. ການດຳເນີນການວິເຄາະຕົ້ນທຶນ-ກຳໄລ ເພື່ອສົມທຽບຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃສ່ກັບມູນຄ່າຂອງການກໍ່ສ້າງ ແລະການດຳເນີນງານອື່ນໆ ແລະ ການຄິດໄລ່ ຫາມູນຄ່າທາງກົງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ ເປັນເລື່ອງທີ່ເຮັດໄດ້ຂ້ອນຂ້າງງ່າຍດາຍ (ເຊັ່ນ: ການທົດແທນຄືນມູນຄ່າຂອງທີ່ດິນ). ແຕ່ການຄິດໄລ່ຫາມູນຄ່າທາງອ້ອມທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ ເປັນເລື່ອງທີ່ເຮັດໄດ້ຍາກທີ່ສຸດ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະໄດ້ມີການພັດທະນາວິທີການໃໝ່ໆຂຶ້ນມາຕະຫຼອດໄລຍະກໍຕາມ.
2. ການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດຮັດກຸ່ມ ຍັງມີຄວາມຈຳເປັນສຳຫຼັບການໂຄງການພັດທະນາ ເຖິງວ່າໂຄງການດັ່ງກ່າວຈະມີບູລິມະສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດເທົ່າໃດກໍຕາມ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄຳແນະນຳຕ່າງໆທີ່ໃຫ້ໄວ້ໃນ ບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຶ່ງມີຜົນດີ ໃນໄລຍະອອກແບບໂຄງການ, ໂດຍສະເພາະ ເພື່ອກຳນົດທາງເລືອກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແນໃສ່ຫຼີກລ້ຽງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ ແລະເພື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ມີການປະຕິບັດຕາມມາດຕະການປ້ອງກັນຕ່າງໆ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໃນຊ່ວງດຳເນີນການກໍ່ສ້າງ ແລະການດຳເນີນໂຄງການ.
3. ການຕິດຕາມ ແລະກວດກາໂຄງການທີ່ສຳເລັດໄປແລ້ວເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສົມທຽບຜົນກະທົບທີ່ຄາດໄວ້ ແລະຜົນກະທົບຕົວຈິງຂອງໂຄງການ, ພ້ອມທັງເປັນການສຶກສາປະສິດທິພາບຂອງມາດຕະການບັນເທົາຕ່າງໆ ທີ່ກຳນົດໄວ້. ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຈາກການດຳເນີນການດັ່ງກ່າວມີຜົນດີ ສຳຫຼັບນັກປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນການປະເມີນຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະຄ້າຍຄຽງກັນ ແລະມີຜົນດີສຳຫຼັບນັກວາງແຜນ ໃນການສ້າງແຜນການໂຄງການພັດທະນາໆອື່ນໆໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.
4. ການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມຂອງໂຄງການ ແລະບັນດາກິດຈະກຳອື່ນໆ ຍັງເປັນສິ່ງທີ່ບໍ່ແນ່ນອນໃນດ້ານການຊຸກຍູ້ໂຄງການລະຫວ່າງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນດ້ວຍກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຈິງຈັງຂອງປະຊາຊົນຈະຊ່ວຍໃຫ້ການສຶກສາ ສາມາດກຳນົດໄດ້ເຖິງບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ວິຕົກຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນໄດ້ດີກວ່າ ແລະ ຈະເຮັດໃຫ້ສາມາດຄັດເລືອກເອົາມາຕະການປ້ອງກັນທີ່ຖືກຕ້ອງເໝາະສົມ, ແລະ ສາມາດສ້າງແຜນການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນແລະແຜນການທົດແທນ ອັນເປັນທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້. ເຖິງວ່າ ຍັງຈະມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຫຼາຍສິ່ງຫຼາຍຢ່າງເພີ່ມເຕີມໃນໄລຍະສິ້ນກໍຕາມ, ແຕ່ຖ້າສາມາດສຳເລັດການສຶກສາບັນຫາດ້ານສັງຄົມ (ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ) ໄດ້ຢ່າງລະອຽດ ຕາມຂໍ້ແນະນຳທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບກັນແລ້ວນັ້ນ ຈະສາມາດຫຼີກລ້ຽງການ

ແກ່ຍາວໃນຂັ້ນຕອນສະເໜີ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໄດ້ (ເຊັ່ນ: ຜູ້ໃຫ້ທຶນຈະບໍ່ຍອມປ່ອຍທຶນສໍາຫຼັບ ໂຄງການໃຫຍ່ໆ ທີ່ເຫັນວ່າຍັງມີຊ່ອງຫວ່າງ ຫຼື ບໍ່ສົມບູນແບບຂອງການສຶກສາທີ່ໄດ້ປະຕິບັດ).

ເອກະສານອ້າງອີງ

- Haskoning B.V. 1998. South Mang Thit Subproject, Feasibility Study Update, Environmental Impact Assessment and Environmental Action Plan. Annex 1. Mekong Delta Water Resources Development Project. Prepared for the Ministry of Agriculture and Rural Development, Socialist Republic of Vietnam.
- Haskoning B.V. 1998. Resettlement Action Plan, Feasibility Study Update, Environmental Impact Assessment and Environmental Action Plan. Annex 1. Mekong Delta Water Resources Development Project. Prepared for the Ministry of Agriculture and Rural Development, Socialist Republic of Vietnam.
- Sub-Institute of Water Resources Planning. 2000. Environmental Impacts Assessment, Cai Nhum Riverwall – Vinh Long Province. Ministry of Agriculture and Rural Development.
- World Bank. 1991. Environmental Assessment Sourcebook. Volume 1: Policies, Procedures, and Cross-Sectoral Issues. World Bank Technical Paper Number 139.